

Fredag den 18. marts 2011 (D)

1

Kl. 17:15

68. møde

Fredag den 18. marts 2011 kl. 17.15

Dagsorden

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om et dansk militært bidrag til en international militær indsats i Libyen.

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 18.03.2011).

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

Samtykke til behandling

Formanden :

Den eneste sag, der er opført på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Men hvis ingen gør indsigelse, be-
tragter jeg samtykket som givet.

Det er givet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om et dansk militært bidrag til en international militær indsats i Libyen.

Af udenrigsministeren (Lene Espersen).

(Fremsættelse 18.03.2011).

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Michael Aastrup Jensen som ordfører for Venstre.

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Vi står over for den sværeste beslutning, vi som folkevalgte kan stå over for, nemlig at sende danske soldater i kamp. Men vi har at gøre med en af verdens mest brutale diktatorer – en diktator, der har tullet sine egne borgere og sendt udlændinge i døden, en diktator, der uden nåde lader sine kampfly sprede død og ødelæggelse blandt civile.

Siden nytår har vi ellers oplevet demokratiet blomstre i Nordafrika og Mellemøsten. Også i Libyen slog frihedskampen rødder, men det spirende demokrati blev trådt under fode af en gal diktator, hvis brutalitet sjældent er set lige. Vi jublede, da Tunesiens diktator blev væltet, vi jublede sammen med de unge på Tahrirpladsen i Cairo, og vi jublede, da frihedskampen nåede Libyen.

Men nu er der ikke meget at glæde sig over i Libyen. For Gaddafis tropper har tromlet hen over de prodemokratiske oprørere og truer med at knuse det spirende forår. Mens håbet endnu var lysegrønt, tog ungdommen magten i de libyske byer, og som et andet mirakel skød de udkommanderede soldater ved siden af. Befalingsmænd låste kanonerne væk, piloter deserterede, og officerer og generaler vendte Gaddafi ryggen for i stedet at tage imod folket med åbne arme. Gennem de seneste uger har vi imidlertid oplevet denne frihedstrang blive sat skakmat. En hær af lejesoldater og krigere fra Gaddafis egen stamme har mod ussel mammon tvunget de unge oprørere i defensiven. Som timerne er gået, er den ene by efter den anden faldet i hænderne på Gaddafi.

Nu står slaget om demokratiets sidste bastion, havnebyen Benghazi. Forude venter der byens borgere en krank skæbne. Gadaffi har svoret hverken at vise nåde eller medlidenhed. Nu klynger mænd, kvinder og børn i Benghazi sig til et eneste håb: håbet om, at det internationale samfund sætter handling bag ordene om demokrati og menneskerettigheder, håbet om, at vi ligesom de deler troen på, at en verden uden Gadaffis terror er en bedre verden.

Vi må ikke svigte dem, vi må ikke svigte de unge mennesker, som i deres armod og frustration bød Gaddafi trods og satte spiren til et demokratisk Libyen. Vi, det internationale samfund, er det eneste, der står mellem Gaddafi og den trængte civilbefolkning. Med FN's resolution 1973 er der absolut ingen undskyldning for at sidde på hænderne. Vi må og skal have vores fly på vingerne – fly, der kan beskytte den libyske civilbefolkning mod Gaddafis bomber, fly, der kan forhindre ham i at flytte rundt på sine tropper. Vi kan bidrage med F-16-fly. Vores bidrag er vigtigt. Et engagement i en mission som denne er i tråd med en lang tradition i Danmark for en aktivistisk udenrigspolitik.

At sende vores dygtige folk af sted til en kampzone er aldrig en nem beslutning, men vi ved, at de har evnen og viljen til at udføre dette vigtige arbejde. De fortjener den stærkest mulige opbakning herhjemme, opbakningen til at gøre en forskel, opbakningen til at byde Gaddafis regime trods og beskytte den libyske civilbefolkning. Det mener Venstre vi skal give dem, og derfor kan vi støtte nærværende beslutningsforslag.

Kl. 17:15

Kl. 17:15

Kl. 17:15

- Kl. 17:20 Jeg synes, det her er meget vigtigere end at prøve at komme med sådan nogle forskellige antydninger. Kl. 17:22
- Formanden :**
Tak. Der er ønske om korte bemærkninger. Hr. Frank Aaen.
- Kl. 17:20 **Formanden :**
Så er det fru Line Barfod for en kort bemærkning. Kl. 17:22
- Frank Aaen (EL):**
Hr. Michael Aastrup Jensen startede med, at det er en vanskelig beslutning. Det kan jeg så sandelig skrive under på, for der er altid en fare for, når man går ud i sådan en militær aktion, at man så også får en masse civile ofre, og at man så måske får noget helt andet ud af det, end man havde ventet, og derfor vil jeg i hvert fald gerne være sikker på, at Venstre er enig i følgende punkter, som for os er forudsætningerne for at kunne støtte det her forslag.
- Det ene er en garanti for, at angrebene stoppes, hvis Gaddafis regime accepterer en våbenhvile og indstiller sine angreb. Det andet er en garanti for, at FN-styrkerne ikke bomber områder med civil beskyttelse. Og det tredje er en garanti for fuld respekt for Libyens fremtidige suverænitet, herunder kontrollen med landets oliereserver. Er Venstre med på de tre forudsætninger? Kl. 17:21
- Formanden :**
Ordføreren. Kl. 17:21
- Michael Aastrup Jensen (V):**
Allerførst glæder jeg mig da over, at hr. Frank Aaen er indstillet på, at det er nødvendigt, at vi med det stærke FN-mandat, der er, søger for at sikre de prodemokratiske oprørere et pusterum i forhold til Gaddafis terror. Men derudover synes jeg, det er meget sørgeligt, at man prøver at få sådan nogle forskellige krav ind over, som er uden for de krav, der er i FN's resolution.
- Jeg synes, at FN's resolution er klar. Det er den, som regeringen bruger som afsæt for det beslutningsforslag, der ligger, og derfor synes jeg, det er forkert, at man fra Enhedslistens side prøver at lægge ekstra krav ovenpå. Kl. 17:21
- Formanden :**
Hr. Frank Aaen. Kl. 17:21
- Frank Aaen (EL):**
Skal jeg forstå det sådan, at Venstre er uenig i forudsætningerne om, at man kan fortsætte angrebene? Altså, mener Venstre, at man kan fortsætte angrebene selv efter en våbenhvile? Mener man ikke, at man skal lade være med at bombe bebyggede områder med civil beboelse, og er man ikke indstillet på, at Libyens suverænitet skal garanteres, herunder deres fulde rettigheder til deres egen olie? Kan Venstre ikke bare skrive under på det? Kl. 17:22
- Formanden :**
Ordføreren. Kl. 17:22
- Michael Aastrup Jensen (V):**
Jeg synes, hr. Frank Aaen glemmer lidt, hvem der er skurken i det her spil. Vi ville ikke stå i den her situation, hvis Gaddafi ikke havde ladet hånt om alt i forhold til civil ret og ikke bare havde forsøgt at tromle hen over alle de spirende frihedstanker, der var, og derfor synes jeg faktisk, det er lidt sørgeligt, at man sådan indirekte prøver at gøre det til, at det skulle være en diskussion om olie, eller hvad ved jeg. Kl. 17:24
- Formanden :**
Ordføreren. Kl. 17:24
- Michael Aastrup Jensen (V):**
Jeg har jo, ligesom alle herinde sikkert har, set den libyske udenrigsminister være ude at antage, at man kunne få sådan en slags våbenhvile-situation på jorden allerede nu. Men vi har jo samtidig også allerede nu hørt rapporter fra forskellige journalister på jorden om, at der overhovedet ikke er nogen våbenhvile, og jeg må indrømme, at Kl. 17:23
- Formanden :**
Ordføreren. Kl. 17:23
- Michael Aastrup Jensen (V):**
Det, der er vigtigt at sende et meget klart signal om, er, at vi lige præcis gør det her for civilbefolkningen, den civilbefolkning, som der i øjeblikket er ved at blive tromlet hen over, og derfor er det, som man fra det internationale samfunds side og fra FN's Sikkerhedsråds side gør, jo lige præcis noget, man gør for at beskytte civilbefolkningen mod Gaddafis terror.
- Så det er jo hele ideen i det beslutningsforslag, der ligger, og jeg forstår slet ikke, hvordan fru Line Barfod kan være i tvivl om det. Kl. 17:24
- Formanden :**
Fru Line Barfod. Kl. 17:24
- Line Barfod (EL):**
Men for at udrydde enhver tvivl kunne hr. Michael Aastrup Jensen så ikke bare sige: Ja, Venstre er enig i, at bliver der en våbenhvile, holder man op med den militære indgriben, selvfølgelig vil man ikke bombe civile bebyggelser, og selvfølgelig vil man respektere Libyens suverænitet, herunder også i forhold til deres olieresourcer? Hvis det er så selvfølgelig, burde det jo også være selvfølgeligt for Venstre at sige ja til det. Kl. 17:24
- Formanden :**
Ordføreren. Kl. 17:24
- Michael Aastrup Jensen (V):**
Jeg har jo, ligesom alle herinde sikkert har, set den libyske udenrigsminister være ude at antage, at man kunne få sådan en slags våbenhvile-situation på jorden allerede nu. Men vi har jo samtidig også allerede nu hørt rapporter fra forskellige journalister på jorden om, at der overhovedet ikke er nogen våbenhvile, og jeg må indrømme, at Kl. 17:24

jeg ser det her som et forsøg på en afledningsmanøvre fra Gaddafis regimes side. Og derfor mener jeg, det er meget vigtigt, at vi nu står fast i forhold til FN's resolution, så vi virkelig sørger for at komme med det pusterum til de prodemokratiske oprørere, som er så nødvendigt.

Jeg tror ikke på Gaddafis regimes udmeldinger, og det er der heller ikke mange der rigtig tror på i Benghazi, kan jeg rolig sige.

Kl. 17:25

Formanden :

Tak til hr. Michael Aastrup Jensen. Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Jeppe Kofod som ordfører.

Kl. 17:25

(Ordfører)

Jeppe Kofod (S):

Socialdemokraterne hilser gårsdagens historiske beslutning i FN's Sikkerhedsråd, resolution 1973, om at bruge alle nødvendige midler for at beskytte civilbefolkningen i Libyen meget velkommen. Det er en sejr for princippet om at sætte menneskers ret til at leve fri af frygt og overgreb før staters suverænitet i så alvorlig en situation som den, vi ser i Libyen. Dermed har verdenssamfundet fået det stærkest tænkelige folkeretlige grundlag til at forhindre forbrydelser mod menneskeheden ved at beskytte Libyens civilbefolkning fra Gaddafis overgreb og myrderier.

Vi har med andre ord fået et klokkeklart FN-mandat bag en humanitær intervention i Libyen. Det er en historisk beslutning, som vil give ekko verden over. Resolutionen er et kæmpe fremskridt for menneskerettighederne og folkeretten, herunder ikke mindst princippet om responsibility to protect, som enstemmigt blev vedtaget i FN i 2005.

Det er også afgørende positivt, at den arabiske verden, bl.a. Den Arabiske Liga, også bakker op bag flyveforbud og beskyttelse af civilbefolkningen. Resolutionen sikrer, at den arabiske liga tildeles en fremtrædende rolle i processen, således at den regionale forankring af vores aktioner også er sikret. Danmark skal selvsagt støtte gennemførelsen af Sikkerhedsrådets resolution.

Vi støtter derfor også beslutningsforslaget om at sende danske kampfly af sted på et klart FN-mandat som led i en bredspektret international indsats for at sikre en løsning på den humanitære krise, Libyen befinder sig i. Og vi ønsker, at Danmark skal bidrage aktivt til at gennemføre FN's resolution, herunder våbenembargo og indefrysning af Gaddafis aktiver.

Det har i hele forløbet været afgørende for Socialdemokraterne at sende et fuldstændig utvetydigt signal til Gaddafis regime. Vi accepterer ikke forbrydelser mod menneskeheden, og vi er parate til at tage alle midler i brug, herunder militære midler, for at stoppe overgrebene. Paradokset er, at det kun er reelle og alvorlige trusler om brug af magt, der kan føre fred med sig. Uden en trussel om brug af magt og flyveforbud vil Gaddafi jo blot fortsætte med at myrde løs på sin befolkning. Nu er der forhåbentlig håb om våbenhvile og beskyttelse af civilbefolkningen.

I et videre perspektiv sender det også et vigtigt signal til regimer og diktatorer om, at man ikke omkostningsfrit kan slagte sin egen befolkning. Det er et vigtigt signal til befolkningerne i det arabiske forår i Mellemøsten, der ønsker reformer og demokrati. Det er et incitament til brutale og undertrykkende diktatorer om at vælge reformer og demokrati frem for nedslagtning af egen befolkning. Og hvor andre tøvede, har Socialdemokraterne på et meget tidligt tidspunkt krævet, at regeringen gennem FN, EU, NATO, Den Arabiske Liga, Den Afrikanske Union og i andre fora arbejder for at etablere et flyveforbud for at hjælpe civilbefolkningen.

I en konflikt som den, vi ser i Libyen, er tab af tid lig med tab af menneskeliv. Derfor har vi ønsket, at verdenssamfundet ikke bare i

ord, men også i handling, skulle stå på civilbefolkningens side i opgøret med Gaddafis brutale militær og lejesoldater.

Vi er meget tilfredse med, at FN's resolution giver en række bemyndigelser til det internationale samfund ud over indførelse af flyveforbud og beskyttelse af civile. Det drejer sig om håndhævelsen af våbenembargoen, der er meget vigtig, indefrysning af Gaddafis finansielle midler og en række andre ting. Men det er også muligheden for at finde en holdbar løsning på konflikten.

Jeg er glad for og håber på, at det er et enigt Folketing, der i dag kan stå bag det her mandat, fordi det er vigtigt, at Danmark støtter op bag det, som FN's Sikkerhedsråd har vedtaget, og i den ramme, som blev vedtaget. Det er et stærkt signal. Tak.

Kl. 17:29

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 17:29

Frank Aaen (EL):

Det er igen for at prøve at understrege, hvad vi skal prøve at undgå, og hvordan vi skal prøve at tilrettelægge den alvorlige aktion, Danmark er på vej ud i. Og derfor har jeg de samme spørgsmål til Socialdemokratiet: Er man enig i, der skal være en garanti for, at den militære indgriben stoppes, hvis Gaddafis regime accepterer en våbenhvile og indstiller angrebene, at vi skal have en garanti for, at FN-styrkerne ikke bomber områder med civil bebyggelse, og en garanti for fuld respekt for Libyens fremtidige suverænitet, herunder kontrollen med landets olieressourcer?

Kl. 17:30

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:30

Jeppe Kofod (S):

Det er meget enkelt at svare på, for vedtagelsen af resolution 1973, som bemyndiger brug af alle midler for at beskytte civilbefolkningen, gør jo ikke, at folkeretten som sådan er sat ud af kraft. Folkeretten eksisterer stadig væk, og det betyder, at de midler, vi bruger for at stoppe Gaddafi, skal være proportionale med det, som han gør. Og det vil sige, at hvis der kommer en våbenhvile, er det klart, at vi skal arbejde for, at vi får en fredelig løsning på konflikten.

Altså, jeg synes, det er et lidt ærgerligt spørgsmål, for man tror, at folkeretten er sat ud af kraft. Nej, folkeretten gælder, og i folkeretten handler det altså også om, at det at bruge militær magt er den sidste mulighed, når andre muligheder er udtømt.

Kl. 17:31

Formanden :

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 17:31

Frank Aaen (EL):

Det er jo sådan set, synes jeg selv, et meget relevant spørgsmål, f.eks. at man garanterer, at når vi beskytter civile, skal vi ikke risikere, at vi dræber flere civile, end det måske ville være sket uden indgriben; det er jo meget relevant. Og hvis man hørte Venstres ordførers meget uldne og mærkelige svar, synes jeg nok, det er vigtigt at få det præciseret i debatten.

Nu nåede hr. Jeppe Kofod ikke at svare, så derfor vil jeg spørge: Er det ikke korrekt, at vi skal garantere, at Libyens suverænitet genoprettes så hurtigt som overhovedet muligt, og at de skal beholde deres fulde ret til deres egne olieressourcer?

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:31

sker der så? Flyforbuddet har vi som sagt hele tiden støttet, fordi der netop har været tale om en beskyttelse af civile. Vi er sikre på, at her er et folkemord i gang – igen i modsætning til, hvad situationen var i Kosovo; der var ikke et folkemord i gang, viste det sig. Men det kan man altså se at der er her. Derfor har vi været interesseret i at være med i det her flertal.

Kl. 17:31

Jeppe Kofod (S):

Altså, Libyens olie tilhører Libyens befolkning, og folkeretten gælder. Og det, der er så stærkt ved det her, er, at vi nu har et klart FN-mandat, hvor Sikkerhedsrådet er enige; vi har en aktion i en klar FN-ramme. Der skal være en proportionalitet mellem den magtanvendelse, vi bruger, og det, der foregår på jorden.

Så jeg er helt tryk ved den her historiske beslutning, vi faktisk er vidne til, nemlig at vi nu fra dansk side støtter op om at implementere resolution 1973, som blev vedtaget i FN's Sikkerhedsråd, og at vi gør det med de midler, vi har til rådighed – alt fra diplomatiske midler og sanktioner over til også at kunne bruge militær magt, når det er nødvendigt; det er vigtigt. Så folkeretten gælder, og det er det, som er svaret på det spørgsmål. Jeg håber også, at Enhedslisten kan støtte op om beslutningsforslaget.

Kl. 17:32

Formanden :

Tak til hr. Jeppe Kofod. Så er det hr. Søren Espersen som ordfører.

Kl. 17:32

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Tak. Jeg vil starte med konklusionen: Dansk Folkeparti stemmer ja til beslutningsforslaget, og vi vil også aktivt og loyalt støtte en implementering af beslutningsforslaget.

Når det er sagt, vil jeg sige, at det har været en af de sværeste beslutninger for os overhovedet, så langt jeg husker tilbage i vores partis historie. En meget, meget vanskelig beslutning har vi været igennem og en lang beslutningsproces, modsat andre, som åbenbart har haft utrolig let ved at sige ja til, hvad det skulle være, også et parti som SF, som f.eks. under tidligere konflikter ikke har været interesseret i at løfte en finger, når det drejede sig om at forsvare vestlige værdier og Vesten, men som nu er utrolig interesseret i at sende alverdens ting af sted. Jeg hører også, at Enhedslisten er parat til at nedkaste Stingermissiler, så oprørerne selv kan tage fat. Vi har altså haft det svært med det her. Det er og har for os været en kæmpe beslutning at tage at sende danske tropper i krig på det her grundlag.

Vores bekymring har jo været, at vi ikke vil involveres i en borgerkrig på det afrikanske kontinent. Det er det, der har været bekymringen. Ville vi nu blive inddraget i en borgerkrig på det afrikanske kontinent? Vi havde en tilsvarende situation omkring Kosovo, hvor situationen egentlig på sin vis var – i gåseøjne – lettere håndterlig, for der var to parter, et albansk mindretal og et serbisk flertal, og det var let at håndtere. Det her er svært, fordi der er enormt mange forskelligartede grupperinger, så vi i virkeligheden ikke rigtig ved, hvad det er, vi eventuelt kommer til at støtte. Det har været vores bekymring.

Det var så en lettelse, da vi kunne se af FN's resolution, at der ikke var tale om, at der skulle sættes landtropper ind, og det fremgår også meget klart af regeringens beslutningsforslag: Der kommer ingen danske landtropper. Det er ikke en invasion, der er i gang. Danske tropper kommer ikke ind – det, der hedder boots on ground på engelsk. Det var en lettelse for os, da vi så det, fordi vi altså netop ikke ønsker at komme ind og blive part i en borgerkrig.

Næste skridt har også været vores bekymring: Hvad sker der nu, hvis det viser sig, at det ikke lykkes med det her flyforbud – som i øvrigt kommer alt, alt for sent; vi appellerede til, at det skete, allerede for 12-14 dage siden, da Gaddafi begyndt med at angribe sin befolkning. Men hvis det nu ikke lykkes, hvad er så næste skridt? Hvad

Vi har også haft et andet væsentligt hensyn, som har vejet tungt, og det er Danmarks forhold til og hensyn til NATO og FN's Sikkerhedsråd. Det ligger ikke til os at sætte os op imod NATO. Vi betragter Danmark som et meget aktivt NATO-medlem og -sympatisør, og det gælder også beslutninger fra FN's Sikkerhedsråd. Der har vi et internationalt ansvar, og det har været vanskeligt at sætte sig op imod det.

Vi er glade for, at regeringen så åbent har lagt frem og nu altså også i beslutningsforslaget, at det her kan blive blodigt. Det er en alvorlig sag. Der kan blive bombardementer af f.eks. militære hovedkvarterer osv. inde midt i Tripoli by, som vi også så i forbindelse med Beograd. Der vil være mange civile tab. Det er godt, det er blevet sagt. Det skal ikke hedde sig bagefter, at det vidste vi ikke. Det er ikke en let og en ren krig at lave et flyforbud på den her måde, for der er altså antiluftskyts, der skal sættes ud af drift, og der er hovedkvarterer, der skal ødelægges, og det kan koste civile livet. Det er vi glade for er blevet sagt.

Vi er til gengæld skuffet over de arabiske lande i den her situation, specielt Egypten. Det er jo ringe. Egypten har områdets allerstærkeste hær med 600-700 topmoderne jagerfly og en stående hær på 450.000 mand, og de vil ikke løfte en finger. Det er for dårligt. Man skal ikke i den her situation rose de arabiske lande for, at de nu står sammen om at bede Vesten om at lave arbejdet for sig. Det er for ringe, og det ønsker vi også at regeringen skal sige specielt til Egypten. Det duer simpelt hen ikke. Der er to, forstår vi, arabiske lande, som har meldt sig aktivt, og det glæder vi os over. Det er vist ikke de største i den arabiske verden, men det er da bedre end ingenting.

Som sagt støtter vi beslutningsforslaget. Indefrysning af Gadaffis værdier vil eventuelt kunne bruges i forbindelse med at sikre ordentlige forhold for flygtningene i nærområdet. Det vil vi arbejde på at forsøge at få regeringen med på. Tak.

Kl. 17:37

Formanden :

Tak til hr. Søren Espersen. Så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

Kl. 17:38

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Her i det her forår er der gået en bølge af folkelige oprør igennem den arabiske verden. Det er blevet kaldt det arabiske forår. Det startede med Tunesien, så kom Egypten, og det arabiske forår var også på vej i Libyen. Sådan skulle det ikke være. Libyens enehersker, Muammar Gaddafi, ønskede ikke den udvikling, men startede på brutal vis angreb på sin egen befolkning.

De libyske oprørere har udvist et fantastisk stort mod. De har udvist en stædighed, som vi må beundre, men de har ikke i længden kunnet holde stand. Og med en galning som Gaddafi ved magten i Libyen står vi over for en humanitær katastrofe, hvis vi ikke griber ind. Dette har været SF's fokus i alt det her. Vi vil ikke passivt se på, at befolkningen slagtes ned lige uden for Europas dør. Vi vil ikke se på, at vi igen oplever et Rwanda, hvor verdenssamfundet vender det blinde øje til, når vi oplever overgreb på og forbrydelser mod menneskerhed. Det vil vi ikke passivt se på.

Derfor er det positivt, at FN i går aftes blev enig om en resolution, som bemyndiger verdenssamfundet til at gribe ind. På baggrund af princippet om responsibility to protect, som blev vedtaget i 2005,

siger verdenssamfundet nu, at vi ikke vil se på, at diktatorer mishandler og laver brutale overgreb på deres egen befolkning. Det var epokegørende, at denne FN-beslutning blev truffet i går aftes. Det var for sent, men det var ikke desto mindre epokegørende, og det er rigtigt, at Danmark skal deltage. Det bakker vi fra SF's side utvetydigt op bag.

Det er klart, at der kan stilles mange spørgsmål: Er det tilstrækkeligt med den her flyoperation, det, nogle har kaldt et flyveforbud-plus, som ligger i FN-resolutionen, og som også ligger i regeringens beslutningsforslag? Er det for sent? Det er det muligvis. Det er muligvis også utilstrækkeligt. Det er muligt, at der bliver behov for yderligere tiltag på jorden. Her vil jeg godt sige, at hvis det er tilfældet, vil vi ikke afvise det.

For os er det altafgørende, at man får reddet civilbefolkningen fra den massakre, som den vil blive udsat for, hvis der ikke sker noget. Og det er altafgørende, at der bliver sendt et signal til resten af den arabiske verden om, at dette arabiske forår ikke skal knuses af diktatorer som Gaddafi, og at de kan fortsætte denne positive demokratiske udvikling i Nordafrika og i den arabiske verden. Det er klart, at man kan spørge om, hvad der skal ske bagefter. Der vil naturligvis blive en form for politisk proces – forhåbentlig en våbenhvile og på en eller anden måde en fredsftale – forhåbentlig vil Gaddafi på et tidspunkt blive væltet, men det skal være libyernes eget værk. Det skal ikke være Vesten, der går ind og laver et regimeskifte. Det er en vigtig forudsætning for FN-resolutionen og også for det, vi beslutter i dag. Vi beslutter at sætte dansk militærmagt bag en resolution, der skal beskytte civilbefolkningen. Jeg håber på, at det kan føre til en udvikling, hvor man gør op med Gaddafis despoti, men det er libyernes eget værk at gøre det. Det er ikke os, der skal det.

Derfor er det vigtigt at få sagt, at der ikke er tale om en form for vestlig intervention i Libyen, i den forstand at vi skal ind og bestemme, hvad der skal ske i Libyen. Der er tale om, at vi går ind med en humanitær intervention for at redde den libyske civilbefolkning, som i modsat fald risikerer at blive massakreret af en gal despot.

Vi står bag det her. Vi mener, at det er rigtigt håndteret. Regeringen har måske ikke været så hurtig, som vi kunne have ønsket os, men alt i alt stor ros til regeringen og udenrigsministeren for det arbejde, der er gjort. Som sagt bakker vi op om det.

Kl. 17:43

Formanden :

Tak til hr. Holger K. Nielsen. Så er det hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Kl. 17:43

(Ordfører)

Helge Adam Møller (KF):

Det er ikke altid, at jeg og mit parti, Det Konservative Folkeparti, følger det rigtigt og helt naturligt at stå side om side, ja, jeg vil næsten sige skulder ved skulder med ikke alene Socialdemokratiet, men også med SF. Men det gør vi i denne sag, og det er jeg glad for, og jeg fornemmer også, som hr. Holger K. Nielsen sluttede af med, at han også er glad for det. Jeg synes, det er en kolossal styrke, at et næsten enigt Folketing bakker dette beslutningsforslag op.

Når vi gør det og der er meget lidt tvivl hos det store flertal af os – sådan fornemmer jeg det i hvert fald – kommer jeg til at tænke på en situation for ca. 20 år siden, hvor de tre baltiske lande kæmpede for deres frihed. De havde lige løsrevet sig fra Sovjetunionen. Jeg husker, at Sovjetunionen truede med, at nu ville man lave en boykot af de tre lande. Man ville lukke for olie, gas og kul, og det var midt om vinteren. Vi skulle debattere det et par dage efter her i Folketinget. Så husker jeg aftenen før debatten. På dansk fjernsyn tonede den litauiske præsident frem. Han hed Landsbergis. Og så blev han spurgt af den danske tv-journalist: Hvad skal dit råd være til de danske politikere, når de nu skal drøfte, om de skal hjælpe jer, hvis Sov-

jet blokerer? Så sagde han: Mit råd er, at hver enkelt politiker helt alene går ind i en dyb skov, og når hun eller han står derinde, så kigger de ind i deres hjerte. Og det, deres hjerte fortæller dem, gør de.

Det tror jeg er det, der får det store flertal af os her i dag – også verdenssamfundet – til at sige, at selvfølgelig skal vi følge den opfordring, som er kommet fra et enigt Sikkerhedsråd. Ingen har stemt imod. Vi skal hjælpe Libyen. Vi skal hjælpe den libyske civilbefolkning, så den ikke bliver massakreret.

Venstres ordfører sagde i starten af sin tale, at det ikke var nogen let beslutning. Og det var jo både rigtigt og forkert. For det er rigtigt, at det ikke er let at gå i krig og dermed sende unge mænd og kvinder ud på en mission, som kan koste liv. Og enhver krig vil under alle omstændigheder koste liv enten på den ene eller den anden side og meget ofte på begge. Så der er en risiko og en stor risiko også for de piloter og det personel, vi sender af sted til Libyen.

Når det alligevel er let, hænger det jo sammen med det, jeg sagde før, nemlig at vi jo alle sammen ved, hvad alternativet er. Og det har nogle af de første fire ordførere beskrevet. Men vi ved jo alle, at stopper vi ikke Gaddafi, så har vi et blodbad, som allerede har været i gang, og som vil blive langt mere omfattende. Så en militæraktion, det at følge FN's Sikkerhedsråds beslutning, vil redde tusindvis og atter tusindvis af civile fra den sikre død. Derfor er det på den anden side, selv om det er en svær beslutning, også en let beslutning.

Vi støtter, som man har kunnet forstå, helt og fuldt. Og jeg vil godt sige tak til alle de andre partier og alle de andre folketingsmedlemmer, der senere i aften også stemmer ja til dette. Tak.

Kl. 17:47

Formanden :

Der er et ønske om en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 17:47

Frank Aaen (EL):

Tak. Hr. Helge Adam Møller gjorde en del ud af, at det her går ud på at beskytte civile mod at blive myrdet. Det er jeg helt enig i. Men er Det Konservative Folkeparti så ikke enig i, at det må undgås, at NATO, eller den styrke, der bliver sendt ind for at opretholde den her flyveforbudszone, dræber civile, altså at man ikke skal angribe beboede områder? Er Konservative enige i, at hvis der bliver våbenhvile og Gaddafi accepterer den og stopper sine angreb, så stopper den militære indsats fra FN-aktionen også, og at der skal være respekt for Libyens fremtidige suverænitet og Libyens ret til deres egen olie? Er de tre ting ikke noget, som Konservative vil garantere at de står inde for?

Kl. 17:48

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:48

Helge Adam Møller (KF):

Nu skal jeg se, hvor meget jeg kan nå på 1 minut.

Jeg er helt enig i det, hr. Jeppe Kofod sagde om, at selvfølgelig følger vi folkeretten hundrede procent. Lad mig så tage det ene eksempel, hr. Frank Aaen nævner. Der skal ikke bombes, hvis det er i et bebygget eller et beboet område. Lad os nu tage den situation, at Gaddafi stiller et kanonbatteri op, 12 haubitser, 155 mm, i en lille landsby 10 km fra Benghazi, og det gør han jo typisk for at sikre, at de ikke bliver bombet. Så fyrer de hvert tiende minut en salve ind over, og i hver salve dør der 40 civile inde i Benghazi. Det er 400 på 1½ time. Skulle man så ikke med et præcisionsbombardement fra fly, hvor man måske risikerer, at der er 2 eller 3 civile, der bliver sat ud af spillet – ud over de 12 kanoner – redde 400 mennesker kontra risikoen for, at 2 eller 3 bliver dræbt? Man vil gøre alt for at undgå, at uskyldige bliver dræbt, men at kunne garantere, at der ikke også

bliver dræbt uskyldige, er der ingen der kan. Hvis man vil garantere det, så skal man sige nej til at medvirke, og så bliver risikoen for civile tab hundrede gange større, end både jeg og hr. Frank Aaen ønsker.

Kl. 17:49

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 17:49

Frank Aaen (EL):

Det er jo den logik, man har forfulgt i Afghanistan, hvor man har dræbt rigtig mange civile, og hvor antallet af civile, der er omkommet, bl.a. på grund af ISAF's angreb, netop har fået modstanden og Talebans opbakning til at vokse. Og det er derfor, jeg synes, det er så vigtigt, og jeg er meget ked af, at Konservative ikke er i stand til at svare bedre end at komme med sådan et tænkt regnestykke og ikke kan garantere, at sådan et angreb, som nu bliver sat ind mod Libyen, ikke rettes mod beboede områder.

Kl. 17:50

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:50

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan garantere, at de styrker, der deltager, uanset fra hvilket land de kommer, fra Danmark eller andre lande og forhåbentlig også fra de arabiske lande, selvfølgelig vil gøre alt, hvad de overhovedet kan for kun at ramme Gaddafis soldater. Men hvis man vil udstede en garanti om, at ingen civile kan risikere at blive dræbt, så er man enten naiv, eller også lyver man med vilje. Den garanti kan ikke udstedes, desværre.

Kl. 17:50

Formanden :

Tak til hr. Helge Adam Møller. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som ordfører.

Kl. 17:50

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Radikale Venstre støtter beslutningsforslaget om at sende danske kampfly i aktion i Libyen. Det gør vi, fordi FN's Sikkerhedsråd i nat vedtog at opfordre FN's medlemsstater til at tage de nødvendige midler i brug for at beskytte den libyske civilbefolkning. Det er en historisk beslutning, FN's Sikkerhedsråd traf. Det er første gang i FN's historie, at Sikkerhedsrådet har bemyndiget FN-medlemsstater til at anvende militære midler for at beskytte civilbefolkningen imod deres egne magthavere. Det gælder dog ikke med hensyn til indsættelse af landtropper, bemyndigelsen gælder alene indsættelse af luftmilitære stridskræfter for at beskytte civilbefolkningen.

Det er et fremskridt, at FN's Sikkerhedsråd har kunnet træffe den beslutning. I andre situationer, vi har været i, har vi jo netop ønsket os, at FN's Sikkerhedsråd kunne træffe en beslutning af den type, altså at beskytte landes borgere imod magthavernes overgreb. Det er blevet muligt, bl.a. fordi Den Arabiske Liga og OIC har støttet, har opfordret til et flyveforbud over Libyen for at forhindre, at det libyske luftvåben angreb civile. Uden en sådan støtte fra Den Arabiske Liga og OIC ville en vedtagelse i FN's Sikkerhedsråd ikke have været mulig.

Vi ser her et helt håndgribeligt politisk resultat af, at der i Tunesien, Egypten og andre arabiske og mellemøstlige lande har været folkelige bevægelser, der kræver politiske reformer. Havde der ikke

været det, havde denne beslutning ikke kunnet være truffet, og FN ville have været lammet.

Hr. Søren Espersen siger, at det skal man ikke rose de arabiske stater for, og så spørger jeg: Hvorfor ikke? Man skal da rose befolkningerne i Nordafrika og i Mellemøsten for, at de er begyndt at kræve politiske reformer, som også har muliggjort den beslutning, vi i dag træffer.

Så er der et meget væsentligt punkt: Ikke at gøre noget i denne situation ville være ubærligt. Vi ser en civilbefolkning, der er i stor fare for at blive angrebet af magthavernes militært overlegne stridskræfter fra luften og af artilleri, og ikke at gøre noget ville sende et signal, også til Nordafrika og Mellemøsten, om, at diktatorer kan gøre, hvad de vil, uden at det internationale samfund reagerer. Ikke at gøre noget her ville være helt, helt forfærdeligt.

Jeg glæder mig over, at et meget bredt flertal i Folketinget støtter den her beslutning, som har basis i et klart FN-mandat. Det er ikke nogen garanti for, at alt går godt, det er ikke nogen garanti for et godt resultat, men det er den bedste garanti, vi har, for, at også Libyen kan bevæge sig fremad mod politiske reformer, der skaber et sikkert og godt grundlag for den libyske befolkning.

Kl. 17:54

Formanden :

Tak til hr. Niels Helveg Petersen. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører.

Kl. 17:54

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg vil sige, at det her har været en af de sværeste beslutninger her i Folketinget for os at tage. Det gælder mig selv og mine kolleger i folketingsgruppen og i hele Enhedslisten, fordi vi som udgangspunkt har, at militær indsats og krig sjældent fører til noget godt. Derfor har det været vanskeligt for os at komme frem til, at her var præcis betingelserne til stede for, at det kan føre til noget godt. Jeg er blevet spurgt nogle gange de senere dage, om Enhedslisten nogen sinde kunne drømme om at tilslutte sig en væbnet aktion, og til dem vil jeg sige, at det er flere år siden – inspireret af katastrofen i Darfur – at vi besluttede, at hvis det gælder om at stoppe et folkemord, kan man ikke bare se på. Så er man nødt til at gøre noget, herunder anvende militære midler.

Her har vi altså en trussel om ikke alene et igangværende overgreb mod menneskeheden, men også et regulært folkemord. Det er jo det, der er en fare for kan optræde i i Libyen. Når vi ser det og vi samtidig ikke kan pege på andre muligheder og vi under ingen omstændigheder bare vil se til, er vi nået frem til, at vi godt kan støtte det her på bestemte betingelser.

Vi støtter det ud fra, at der er rene humanitære mål med operationen, og at det, man går efter, er en hurtig våbenhvile, som kan føre til forhandling og til en politisk løsning. Det er jo afgørende, at det her giver oprørerne, dem, der vil demokrati, mulighed for at få demokrati. Det er ikke vores opgave med bomber at gennemføre demokrati i Libyen, men vi vil gerne stoppe dem, der prøver at stoppe demokratiet med bomber. Det er jo lige præcis derfor, vi siger: Her må vi stoppe, at de bevægelser, der er, for at skabe demokrati, bliver druknet i et blodbad. Det er baggrunden for, at vi kan gå ind. Det er også derfor, jeg i et par af mine indlæg indtil videre har taget meget fat i det med de civile, for det vil være helt utilgiveligt, hvis vi i et forsøg på at beskytte civile er med til at slå en masse civile ihjel.

Vi har i det hele taget sat tre forudsætninger op, som skal være til stede, for at vi kan støtte den her FN-ledede indsats: en garanti for, at den militære indgriben stopper, hvis Gaddafis regime accepterer en våbenhvile og indstiller angrebene; en garanti for, at FN-styrkerne ikke bomber områder med civil bebyggelse; og en garanti for fuld respekt for Libyens fremtidige suverænitet, herunder at de får kon-

trollen med deres egne olieressourcer. Det er afgørende for os, at disse garantier er der.

Nogle vil spørge: Hvor kan I få de garantier fra? Ja, vi prøver at få dem bekræftet her i dag. Det er ikke gået så godt med et par af ordførerne, men vi prøver og glæder os til at høre ministerens svar. Jeg vil også sige, at hvis så garantierne senere viser sig ikke at blive opfyldt, at man løber fra dem, eller at udviklingen viser sig at gå i en anden retning, så vil vi forbeholde os ret til at trække vores tilslutning til operationen tilbage og opfordre til, at Danmark trækker sig fra denne FN-mission.

Jeg vil samtidig godt sige, at udviklingen i Mellemøsten er meget opmuntrende på mange måder, fordi det er en udvikling af demokrati nedefra. Jeg vil gerne her i dag sige, at det efter min opfattelse er en lærestreg til de partier i Folketinget, der mente, at man kunne indføre demokrati ovenfra med bomber. Det sætter jo i virkeligheden vores udenrigspolitik til en meget vigtig debat, med hensyn til hvordan vi hjælper demokratiet til at udvikle sig rundt omkring i verden.

Det er også derfor, det er så vigtigt for os, at libyerne får lov til at fortsætte deres kamp for demokrati uden at blive myrdet, og at de ikke skal se de andre diktatorer notere sig, at det, Gaddafi gjorde, nemlig at slå hårdt til, gjorde, at diktatoren kunne fortsætte. Det er jo meget vigtigt, for at foråret i området kan udvikle sig, at man på den måde kan se, at verdenssamfundet ikke vil finde sig i hvad som helst, når man prøver at drukne en folkelig bevægelse i blod. Det er et meget vigtigt budskab for os.

Så hvis vi får de garantier, som vi har bedt om, så vil vi støtte forslaget. Nu har vi stillet spørgsmål her i debatten, og vi vil selvfølgelig også stille en hel stribe spørgsmål i det udvalgsarbejde, vi skal have her bagefter, for at være sikre på, at det, vi gør, er noget, vi tror vi kan stå inde for, men også for at kunne holde os til det, hvis det skulle vise sig, at tingene går skævt, hvad vi selvfølgelig ikke håber.

Kl. 18:00

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 18:00

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, det er positivt, at Enhedslisten er så åben over for det her beslutningsforslag, som man er. Det er sådan set også fair nok, at man stiller de her spørgsmål op i forhold til beslutningsforslaget. Men det, jeg godt vil spørge om, er, når nu man diskuterer eventuelle civile tab, om ikke hr. Frank Aaen anerkender, at hr. Helge Adam Møller før stillede et dilemma op, som man er nødt til at diskutere, og at der er situationer i sådan en militær operation, som vi ikke her i Folketinget under alle omstændigheder kan tage stilling til eller meningsfyldt kan give garantier i forhold til.

Med andre ord er det, som Enhedslisten efterlyser, en mere overordnet garanti for, at det her ikke er en operation vendt mod civilbefolkningen, det er ikke en operation, hvor hensigten er, at man skal bombe civile områder. Det er entydigt en operation, der skal redde civilbefolkningen.

Kl. 18:01

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 18:01

Frank Aaen (EL):

Sådan kan man godt stille det op. Jeg vil sige, at når vi alle sammen har syntes, at det her er en vanskelig beslutning, er det jo, fordi erfaringen også siger, at hver gang man griber til militær indgriben og kaster med bomber, er det uundgåeligt, at der kommer civile ofre. Hvis vi vidste, at det bare var Gadaffis fly, der forsvandt som dug for solen, og vi på den måde svækkede hans mulighed for at myrde

demokraterne og oprørerne, så var det jo en nem beslutning, så var det jo a piece of cake. Men netop fordi vi er bange for de her følgevirkninger, er det, vi prøver at sige, at det for alt i verden skal undgås på den måde, at man virkelig meget i sin planlægning og i sin tilrettelæggelse af aktioner undgår civile områder.

Jeg er helt med på, at ministeren ikke kan give en garanti for, at der ikke dør nogen civile. Man må tilrettelægge sine aktioner på en måde, så det er meget lidt sandsynligt, at det sker. Det er jo det, vi er ude efter, og det er det, jeg håber at ministeren kan sige meget klart lige om lidt ud fra den grundsætning, at det jo ikke kan nytte noget, at man går i krig for at hjælpe civile og så selv dræber et stort antal civile. Så taber man jo selv al legitimitet.

Kl. 18:02

Formanden :

Tak til hr. Frank Aaen. Der er ikke yderligere ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører.

Kl. 18:03

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

FN vedtog i går resolution 1973 om at beskytte det libyske folk imod yderligere overgreb. Det er krænkelse af civilbefolkningen i Libyen, der er baggrunden for såvel resolutionen som det beslutningsforslag, vi står med her.

For Liberal Alliance har det været afgørende, at der ikke er tale om en egentlig invasion eller plan om besættelse, men at der er tale om at sikre det libyske folks basale menneskerettigheder. Vi har i de seneste måneder været vidne til en række folkelige opstande i Tunesien, i Egypten og over det meste af Mellemøsten. Det er ikke sikkert, at et undertrykt folk altid har ret, men et undertrykt folk har altid ret til frihed, en frihed, som det i sidste ende selv må kæmpe for. Men en sådan kamp må ikke blive en undskyldning for, at diktatorer kan begå omfattende overgreb imod egne civilbefolkninger.

Når den slags tragiske situationer opstår, har vi ofte ikke mulighed for at gøre nok for at gøre det rigtige, men må ofte se desperat til. Men med resolution 1973 har vi muligheden for at træffe et valg, et menneskeligt valg, et valg, som ikke skal træffes med baggrund i detaljer og søgte undskyldninger. Det er et valg, der trænger sig på for at tænde et håb om frihed, fred og menneskerettigheder til det libyske folk.

Men lad os ikke foregøgle nogen, at det bliver let eller hurtigt overstået. Lad os sammen træffe en beslutning om, at vi gør det her i vished om, at det er en rigtig beslutning, og lad os give de danske soldater, der skal deltage i denne aktion, den opbakning, som de fortjener. For et stort ansvar hviler på deres skuldre og et endnu større ansvar hviler på vores, for det er os, der træffer beslutningen om at sende danske mænd og kvinder af sted.

Liberal Alliance støtter beslutningsforslaget.

Kl. 18:05

Formanden :

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så er det udenrigsministeren.

Kl. 18:05

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne indlede med at takke Folketinget for den meget brede støtte til beslutningsforslaget. Jeg vil også gerne takke Folketinget for den store fleksibilitet, Folketinget har vist i forbindelse med den hastebehandling af forslaget, som finder sted lige nu, og meget gerne sige tak for den store politiske opbakning, der har været, og som har muliggjort, at vi kan hastebehandle forslaget.

Som mange har været inde på i deres ordførerindlæg, er det en alvorlig sag, vi behandler i Folketingssalen i dag. Vi vælger at sige ja til at sende et militært bidrag af sted til Libyen for at understøtte

den gode og på mange måder også banebrydende beslutning, der blev truffet i FN's Sikkerhedsråd i går aftes.

Det er en historisk beslutning, og det er det af to årsager. Den ene er, at det internationale samfund nu for alvor viser, at vi har lært noget af de mange gange før i historien, hvor man har set passivt til, mens uskyldige mennesker blev slagtet ned. Man har lært, at der ikke er noget, der står over menneskeliv. Man har lært, at vi har en militær forpligtelse til at handle, og jeg synes, det er vigtigt og rigtigt, at FN og FN's Sikkerhedsråd har kunnet træffe en beslutning, der er så markant og så robust som den resolution, der foreligger.

Det andet, der er historisk, og det er der flere ordførere der har været inde på, er naturligvis, at vi har oplevet en helt enestående international opbakning til rent faktisk at gribe ind og på mange måder billedligt talt trække en streg i sandet i forhold til et regime som Gaddafis eller lignende regimer, der måtte have et ønske om at undertrykke deres befolkning. Det er for mig at se og for regeringen en stor landvinding, at Den Arabiske Liga og OIC har valgt så markant at gå ud og anmode det internationale samfund om at træde til. Jeg deler helt analysen af, at den Jasminrevolution, som man kalder det arabiske forår med spirende demokratikræfter, ville være døet hen, og at der ikke var kommet mange flere blomster, hvis ikke det internationale samfund meget klart havde sagt fra.

Jeg vil gerne takke Venstres ordfører, hr. Michael Aastrup Jensen, netop for at have sat fokus på de spirende demokratier, og på, hvor vigtigt det er, at vi får sat barren det rigtige sted, i forhold til hvad det internationale samfund mener at et regime som Gaddafis kan slippe af sted med. Jeg er overbevist om, at den resolution, der er vedtaget i FN's Sikkerhedsråd, og som vi nu er med til at udmønte militært, er helt og aldeles nødvendig for at kunne beskytte civilbefolkningen.

Jeg vil sige til hr. Jeppe Kofod som ordfører for Socialdemokratiet, at jeg fuldt ud deler Socialdemokratiets analyse. Det er helt og aldeles afgørende, at verdenssamfundet lærer af fortiden og lærer, at det at beskytte civilbefolkningen må komme før landenes suveræniteten. Resolutionen er et kæmpe fremskridt, og det er helt korrekt, som hr. Jeppe Kofod sagde det, at selv om det nærmest kan lyde som en indbygget selvmods sigelse, er nogle gange den eneste måde, hvorpå man kan sikre fred, at man sætter militæret ind. Vi tror, at vi ikke bare ved at bidrage til at sikre overholdelsen af en flyveforbudszone, men også ved at være med til i yderste fald at bruge magt for at beskytte civilbefolkningen, rent faktisk vil have mulighed for både at beskytte civilbefolkningen og forhåbentlig give plads til, at der kommer en ægte demokratiudvikling i Libyen.

Til hr. Søren Espersen fra Dansk Folkeparti vil jeg sige, at jeg er glad for betoningen af, hvor svær en beslutning dette er. Vi har jo i de sidste par dage været meget optaget af – og sådan er vi danskere, vi er jo pragmatiske – at tænke på, hvordan Danmark bedst kan hjælpe til, men det er vigtigt, at vi i vores iver efter at fortælle, hvor meget vi handler, også husker at fortælle, ikke mindst den danske befolkning, at det er en svær beslutning, hver gang vi beslutter os for at bidrage militært et eller andet sted i verden.

Jeg er også helt enig med hr. Søren Jespersen i, at Danmark eller det internationale samfund på ingen som helst måde skal rode sig ind i en borgerkrig. Det er heller ikke det, der er hensigten med dette beslutningsforslag, men vi ønsker og vælger at sige, at vi ikke kan se passivt til, hvis civilbefolkningen bliver angrebet. Jeg synes også, det er meget væsentligt, at vi bakker op om, at FN's Sikkerhedsråd nu er begyndt at vise flere muskler, og det er jo en af grundene til, at vi, så kort tid efter at Sikkerhedsrådet har truffet en beslutning, nu står i Folketingssalen for at søge Folketingets samtykke til en indsats.

Kl. 18:11

Jeg synes også, det er væsentligt at få understreget i forhold til hr. Søren Espersens indlæg, at vi jo netop har præciseret i beslutnings-

forslaget, at Danmark ikke sætter landtropper ind i Libyen; så det står fuldstændig klart. Vi har valgt at sige, at vi i første omgang sender F-16-fly af sted, der kan hjælpe med primært at håndhæve flyveforbuddet, men som altså også kan være med til at beskytte civilbefolkningen med magtanvendelse, i tilfælde af at det bliver nødvendigt. Vi åbner også op for, at man på et senere tidspunkt kan komme med andre bidrag, men vi sætter altså grænsen der, hvor vi siger: Landtropper er vi ikke med på. Og det fremgår positivt klart af beslutningsforslaget, at sådan er det.

Hr. Holger K. Nielsens tale på vegne af Socialistisk Folkeparti vil jeg også gerne takke for. Jeg er meget enig i, at verdenssamfundet netop skal lære af det, der skete bl.a. i Rwanda, men også mange andre steder, og dette beslutningsforslag i dag og beslutningen i FN's Sikkerhedsråd er jo netop udtryk for det. Vi må ikke se passivt til.

Jeg er også meget enig med hr. Holger K. Nielsen i, at selv om det i dag er Libyen, vi taler om, har det her også en meget vidtrækkende konsekvens og betydning for regimer andre steder i verden, for jeg tror desværre, at hvis det internationale samfund ikke havde handlet, ville det have betydet, at regimer andre steder havde ladet sig inspirere – og det er ikke et positivt ladet ord, når jeg siger det på den måde – af Gaddafi til på samme brutale vis at slå ned på sin befolkning. Og derfor er det vigtigt og altafgørende, at vi handler.

Til hr. Helge Adam Møller vil jeg gerne sige, at jeg synes, at det var rigtigt af hr. Helge Adam Møller på vegne af Det Konservative Folkeparti at indlede med at understrege, at vi står skulder ved skulder. Det er nemlig en meget vigtig pointe, synes jeg, og vel også noget, der er en meget stor del af måden, vi agerer på her i Folketinget, at vi på trods af politiske forskelle og endda en forestående valgkamp vælger at sige, at når der skal træffes beslutning om noget så alvorligt som det at sende danske soldater ud, skal vi stå sammen, og så skal der være et bredt flertal bag. Det er ikke nogen let beslutning, sagde hr. Helge Adam Møller, men det er en rigtig beslutning. Og det er jo fuldstændig rigtigt.

Til hr. Niels Helveg Petersen vil jeg også gerne sige tak. Jeg er helt enig i, at det er et stort fremskridt, at man i FN har kunnet træffe den beslutning. Jeg er også meget enig med hr. Niels Helveg Petersen i, at det, at vi har haft en demokratibevægelse og en jasminrevolution i den arabiske verden, har betydet, at Den Arabiske Liga pludselig har turdet handle og være langt mere progressiv end tidligere, og at det har været afgørende for, at FN's Sikkerhedsråd har kunnet træffe den her beslutning.

Ud over at Libanon har spillet en helt afgørende rolle både for, at resolutionen blev vedtaget, og for, at den blev formuleret på en sådan måde, at den står stærkt og robust, altså ud over at Libanon på vegne af den arabiske verden har spillet en stor rolle, synes jeg også, det er væsentligt at fremhæve, at de afrikanske lande har spillet positivt med og har støttet op om resolutionen. Og jeg er helt enig i, at det ville have været ubærligt, hvis vi ikke havde gjort noget.

Til hr. Frank Aaen vil jeg også gerne sige tak for den, man kan sige umiddelbare tilslutning til beslutningsforslaget, men dog med et par spørgsmål, som jeg vil forsøge at komme med svar på. At bede en politiker om at komme med klare svar, ved jeg ikke om er halsløs gerning, men jeg vil dog gøre et forsøg på at svare hr. Frank Aaen vedrørende de steder, hvor Enhedslisten havde en bekymring.

For det første vil jeg meget gerne sige til hr. Frank Aaen – og det er ikke for, at det skal virke nedsættende, men nærmere for at understrege min pointe undervejs – at det, vi gør i dag, er at understøtte resolution 1973 militært. Og det fremgår fuldstændig krystalklart af den resolution, der blev vedtaget i går i FN's Sikkerhedsråd, at punkt nr. 1 i resolutionens beslutning er at kræve en øjeblikkelig våbenhvile. Og det vil altså sige, at forudsætningen for alt det, vi gør, er, at vi ønsker, at der skal være en våbenhvile. Hr. Frank Aaens spørgsmål var, om det var det, vi gik efter. Ja, det er punkt nr. 1 for FN at få en

våbenhvile på plads – ikke kun i ord, som vi har hørt dele af det libyske regime være ude at sige i dag, men også i handling.

For det andet vil jeg sige, at Sikkerhedsrådet har valgt at sige, at hvis og såfremt en våbenhvile kommer på plads, er der yderligere nogle betingelser – og de er understreget i punkt nr. 2 i resolutionen – som skal være opfyldt, og som det internationale samfund vil sætte fokus på. Og det er jo bl.a. at sørge for, at de legitime ønsker, som den libyske befolkning har, bliver imødekommet. Derfor har FN's generalsekretær også valgt at sende en særlig udsending til Libyen, netop med henblik på at kunne overvåge situationen og se, om der kommer fremskridt. Så jeg vil sige, at tankegangen er den, at det, man går efter, er både at få en våbenhvile – ikke kun i ord, men også i handling – og at få nogle fremskridt, der gør, at der bliver lyttet til befolkningen.

Kl. 18:16

For så vidt angår spørgsmålet om at få en garanti for, at man ikke vil bombe områder, hvor der er civile, vil jeg sige, at hele meningen med resolutionen er at beskytte civilbefolkningen. Meningen med resolutionen er jo ikke at bombe civilbefolkningen. Jeg synes, det er meget væsentligt at få understreget, at punkt 4 i resolutionen netop er at tage alle nødvendige midler i brug for at beskytte civilbefolkningen og de områder, som er tæt befolket. Det fremgår rent faktisk af resolutionens tekst i punkt 4, vil jeg sige til hr. Frank Aaen.

Det betyder altså, at man vælger at sige i resolutionen, at alle magtmidler skal benyttes for at beskytte civile. Der er ikke nogen garanti for, at der ikke er civile, der kommer til at miste livet. Den garanti er der ingen af os der kan give. Jeg hører også hr. Frank Aaen sådan, at det heller ikke er den garanti, han forventer at få, for det vil være helt umuligt. Men meningen med at sætte militæret ind er faktisk at beskytte civilbefolkningen. Jeg tror, det er helt afgørende at få understreget, at det er for at beskytte civilbefolkningen, at det kan være nødvendigt at bruge magt, også militærmagt.

Til det sidste spørgsmål, som handler om at sikre suveræniteten for Libyens befolkning, herunder også sikre den libyske befolknings adgang til de olieforekomster, der er i Libyen, vil jeg sige, at det også meget klart fremgår af resolutionsteksten, nemlig at man til enhver tid skal respektere den libyske befolknings suverænitet helt og fuldt. Man kan sige, at det lige præcis er en væsentlig del af det beslutningsforslag, som vi har her.

Til hr. Frank Aaen: Med andre ord – ud over de ganske udmærkede bemærkninger, som også andre ordførere har haft om folkeretten – vil jeg sige, at Enhedslisten kan finde utrolig meget støtte til at imødegå de bekymringer, man måtte have, ved at gennemlæse den resolution, der foreligger fra FN's Sikkerhedsråd, for den er faktisk rimelig klar på mange af de her punkter.

Til hr. Simon Emil Ammitzbøll vil jeg meget gerne sige tak for ordførerindlægget. Det er netop for at sikre de allermest basale menneskerettigheder, at vi står her i dag. Det er nemlig for at beskytte civilbefolkningen mod overgreb. Jeg er også meget enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll i, at det, at vi står her og vælger at give samtykke til en militær indsats, ikke får demokratiet til at komme i overmorgen i Libyen eller får problemerne og udfordringerne til at forsvinde. Det kommer til at tage lang tid. Det kommer til at kræve både politiske løsninger og en lang og ihærdig indsats for at få opbygget et demokrati, et parlament og få en forfatning i Libyen. Ikke desto mindre må man sige, at forudsætningen for overhovedet at få sat den proces i gang altså er at undgå, at civilbefolkningen bliver angrebet af et meget aggressivt regime.

Jeg vil meget gerne sige tak til alle ordførerne for en, synes jeg, meget grundig behandling her under Folketingets første behandling. Jeg kan sige, at både Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets folk naturligvis sidder klar til at gå i gang med at besvare de spørgsmål, der måtte være under udvalgsbehandlingen, og at vi selvfølgelig står til rådighed for uddybende at kunne besvare de spørgsmål,

som Folketinget måtte have. Men jeg vil meget gerne takke for Folketingets opbakning og også meget gerne takke for det gode samarbejde, som jeg synes der har været mellem Folketingets partier, om at optræde ansvarligt, men altså også med rettidig omhu at sørge for, at Danmark har en mulighed for helt og fuldt at kunne understøtte Sikkerhedsrådets resolution.

Kl. 18:20

Formanden :

Tak til udenrigsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet, så det er vedtaget.

Kl. 18:20

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i dag kl. 21.00 med følgende dagsorden:

Eventuel anden behandling af beslutningsforslag B 89 om et dansk militært bidrag til en international militær indsats i Libyen.

:

Mødet er hævet. (Kl. 18:21).